

личество, покойната Императрица Мария Александровна. При нѣмане българки за учителки, Сава Филаретовъ повикаль въ края на декемврий 1860 год. отъ Карловачъ (Австро-Унгария) г-ца *Raxilъ G. Баражъ* (послѣ г-жа Душанова), която заедно съ баба си дошла за учителка въ София, „за да учи дѣвойките у дѣвическото Трайково училище, както въ науките, така и на шевъ, низане, плетене и други домашни потреби“. Тя имала за ученичка и г-жа Филаретова, тогава годеница. Не е известно, колко време е стояла Рахилъ тукъ.¹⁾ Едно се знае, че прѣзъ време на нейното учителствуване се открили и класове. Въ класното дѣвическо училище съ прѣподавали и управлявали разни учители и учителки, като: Дудекова, (г-жа Поповичъ), г-жа Зюмбюлия Тумпарова, учителите Захарий Круша, Маноль Лазаровъ, Тумпаровъ, Д. Македонски, протоиерей Христо Павловъ, Владигерова и др. Статистически данни за състоянието на Софийското дѣвическо класно училище липсватъ, освѣнъ ония кратки свѣдѣния, които съобщава г. Спространовъ въ „Училищенъ Прѣгледъ“ и които повече показватъ, колко е било западнало прѣзъ послѣдните години на своето съществуване: прѣзъ 1874/75 и 1876/77 учебна година то останало само съ I класъ, въ който на края на годината имало всичко 3 ученички.²⁾ Въ време на освободителната война училището стояло затворено, а помѣщението служило за турска военна болница.

Откриване и първоначална уредба на гимназията прѣзъ учебната 1879/80 год.

Слѣдъ свѣршване на освободителната война, заедно съ основаването на българската държава, наредъ съ другите отдѣли на управлението било създадено (1878 г.) и едно върховно управление на училищата: „Отдѣлъ на Народното Просвѣщение и Духовните Дѣла“, на който било възложено специално да се грижи за уредбата на училищата въ страната. Между другото, отдѣлътъ насъкоро издалъ „Привремененъ Уставъ на Народните училища“, утвърденъ отъ Императорски руски комисаръ Князъ Дундуковъ — Корсаковъ на 29 августъ с. г. Управляющиятъ отдѣла на Народното Просвѣщение г-нъ М. С. Дриновъ ималъ намѣрение да отвори нѣколко разни държавни училища, въ числото на които влизали дѣвъ дѣвически гимназии въ София и Търново,³⁾ но откриването на тия послѣдните станало чакъ прѣзъ слѣдующата 1879/80 учебна год., види се, по липса на достатъчно среѣства и, главно, на учителски сили.⁴⁾

¹⁾ Никола Начовъ: „Градиво за Калоферските училища“. Училищенъ Прѣгледъ, год. VIII, стр. 122.

²⁾ Год. VI, стр. 374—75. „Примъсъ къмъ историята на учебното дѣло въ София“.

³⁾ К. Иречекъ: „Главно изложение до Негово Височество Князъ върху положението на учебното дѣло въ Княж. България. Дѣрж. Вѣстникъ, год. IV, бр. 6, стр. 42.

⁴⁾ Вижъ „Юбилеенъ Сборникъ“ на I Соф. Дѣрж. мѫжка гимназия, стр. 3.